

Nro. 46.

A' FELS. CSASZARNAK ES A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Idült Bétsből, Pénteken December 5-ik napján
1806-ik éltendőben.

B é t s.

A' Saxoniai Vál. Fejedelem udvarnál volt Aus-
triai Csász. Királyi meg natalmazott Követ Gróf
Zichy István onnan ide vissza varatik. — A' Fran-
czia Császártól Konstantzinápolyba küldetett több
Kurirok itten keresztül utaztak, és az itt lévő Fr.
Csász. Követnek Generál *Andreössynak* küldött le-
veleket által adván útjokat tovább folytatták. A'
mint itt beszélnek, a' Fényes Portánál lévő Fran-
czia Császári Követ Generál *Sebastiani* több magá-
nos és titkon való conferentziát tartott III. *Selim*
Török Császárral;

M a g y a r O r s z á g.

A' Magyar Hazában is uralkodó szükségre és dragaságra nézve, Tekint. Abaúj, Borsod, Sáros, Szepes, és Torna Vármegyéknek küldötjeik Kassa Sz. Kir. Városban, a' múlt November 15 ik napján közönséges gyűllést tartván, ezt az igen fontos tárgyat vizsgálóra vették, meg hányták vetették, 's végre köz akarattal azt végzették, hogy a' városi kenyér sütőket árrá kell kötelezni, hogy magokat az életnek piatzi árához szabják, és a' kenyérnek meg határozott mértékét szorossan meg tartásák. Illyen végzés hozattatott a' tehén hús vágása és mérése eránt is. Az oda való mészárosok a' hús-nak eddig való árával, t. i. fontjáért 9 krajtzárral meg nem elégedvén, azt fellyebb akarták emeltetni. De az Abauj Vármegyei derék első Vice Ispán Ur próbára 4 ökröt vétetvén, azoknak húsát, fontját 9. krajtzarával ki mérette, melly próba tételből nyilván ki sült, hogy a' mészárosoknak panaszok fundamentom nélkül való legyen, mivel minden mellesleg való költséget le húzván, minden darab ökrön 40 forint vólt a' nyereség. Tehát nemtsak semmit sem eszközölhettek a' telhetetlen mészárosok, hanem 9 krajtzárról 7 kra szállitatott le a' hus fontjának az ára.

* * *

A' közelebb múlt posta napon félbe maradt Nyitrai Tudósításnak folytatása.

Az Erdem pénzzel fel ékesitetett vitézek következendők vóltak.

1) *Gyügyei Mihály* köz vitéz, a' ki Mindszent Havának 20-ik napján, 1805 ik esztendőben az E-

schenani ütközetben Norimberga városa mellett, az ellenség lovassága közzé bé vágván, abból többeket le vagdalt, és noha maga is több sebeket kapott; de még is 15 puskaporos szekeret, és egy ágyút vett el az ellenségtől, *arany Erdem pénzrel ékesített fel.*

2) *Stermenszky Mátyás* vitéz Strázsamester, Mindszent Havának 16-ik napján, 1805-ik esztendőben, Svábországban, *Anhauzen* nevezetű helység mellett, 13-ad magával 200 emberből álló ellenséges avantgardát (előjáró sereget) meg támadott, kettőt közülök el fogott, a' többit el üzte, és az ellenségnek utánnok nyomúlt nagyobb seregét, a' melly a' 2-ik Fő Strázsamester Osztályának *Dettingen* nevű helységnél vigyázaton állott 2-ik szakadját (Eskadrónját) az Austriai táborból elszakasztani igyekezett, nemcsak vissza fordította, hanem az említett századnak utat nyitván, az ellenség kezéből ki szabadította, és a' táborhoz menni szerentséltette. Ezen és több jeles hadi tetteire nézve *ezüst Erdem pénzt nyert.*

3) Hasonlót kapott *Mizsei Pál* vitéz Káplár, a' ki Mindszent Havának 17-ik napján, 1805-ik esztendőben a' Néreszlai véres ütközetben az Oberster Osztálya' zászlojának el hozásaért, és az ellenség kezéből való meg szabadításaért mind addig vitézül harczolt, míg az alatta lévő lovat az ellenség le lötte, és a' földre le esvén azt gyalog elvitte, és mind addig óltálmazta, míg oldalán meg szúrattatván meg sebesítetett, 's fogságba esett; de még azon éjtzaka kapott sebére semmit sem ügyelvén, az ellenség kezéből magát ki mentette, és több féle ezredekből fogságra esett vitéz társait ki szabadítván, magával a' táborhoz vissza vitte.

4) *Antal Miklós* vitéz Káplár, 5) *Szedy Gergely*, és 6) *Posvay Mihály* köz vitézek azért nyertek ezüst Erdem pénzt, mivel a' múlt 1805-ik esztendőben Mindszent Havának 17-ik napján a' Néreszhajmi tsatában *Baloghy Ferencz* Kapitánynak, a' kinek a' lovát az ellenség a' tsata piaczon alatta agyon lötte, *Antal Miklós* Káplár biztatására, segítségére mentek, és több Frantziákat le vagdaltak. *Posvay Mihály* 17 nehéz sebeket szúrás és vágás által kapván fogságba esett, *Szedy Gergely* pedig maga lováról le ugorván azt a' Kapitánya adta, és így öszve kaptak vitézségek által ötlet az ellenség kezéből ki mentették.

7) *Szórád József* vitéz Káplár, a' ki midőn 1805 ik esztendőben, Mindszent Havának 13 ik napján *Memmingen* Városánál, Sváb Országban, *Németh Károly* Fő Hadnagyot, nagy számú ellenség körül fogta, 's az alatta lévő lovat agyon lötte volna, bátor szivel, 's tellyes maga elszánásával az ellenség közzé ugratott, többeket közülök le vagdalt, maga lováról le szálván azt a' fő Hadnagynak által adta, és így mind ötlet, mind magát az ellenség kezéből ki mentette, hasonlóképen ezüst Erdem pénzrel ékesített fel.

8. *Kapitány Mihály* Vitéz Káplár is hasonló Erdempénzt nyert. Ennek érdemei abban állottak, hogy azon esztendőben, azon hólnapnak azon napján, *Memmingen* városa mellett, minden parantsolat nélkül, tsupán maga elszántából egynéhány köz katonával az ellenségnek nagyobb számú lovassága közzé bé vágott, többeket közülök le vagdalt, egy Frantzra tisztet el fogott, az ellenséget hátra verte. Méltó meg jegyezni, hogy ezen derék vitéz

még az előbbeni Fr. háborúban, a' midőn a' vólt *Erdödy*, most pedig *Frimont* huszár Regementjénél szolgált volna, hasonló vitéz érdemeiért hasonló ezüst Erdem pénzt nyert; de mivel született Jász fiú lévén, azon Nemes Regementől a' Nádor Ispányi Jász Ezredhez által jött, azon érdempénzét elvesztette. Hanem most a' Felséges Rendeléshez képest, mutatott vitéz tetteiért azon ezüst érdem pénzt ismét el nyerte.

9) *Fejes Imre* vitéz Káplár is méltónak itiltetett azon ezüst érdem pénzre. Ő ugyan is midőn 1805-ik esztendőben, Mindszent Havának 17-ik napján *Nereszheimnál*, a' 2-ik Fő Strázsamester Osztáljának 2-ik századjára (Eskadronjára) hatszor nagyobb számú ellenség rohanván, és széllyel vervén, 's magát a' következett éjjel *Heidenheimtől* *Ettingen* felé vissza húzta volna, több tévelgő gyalog és lovas katonákat öszve szedett, őket az ellenségtől nyert lovakkal fel lovasította, azután egy Káplárt, és 9 köz embert az ellenség kezéből ki szabadítván, lovastól együtt *Amberg* városához vitte, 's ottan, a' *Klénau* könnyü szerü lovas Ezredjebeli *Tettenborn* nevü Kapitánnyal magát öszve kaptsolta, és ott is igen jó szolgálatot tett.

10) *Nagy Gábor* köz vitéz, a' ki Mindszent Havának 19-ik napján, 1805-ik esztendőben 4 hadi Tárkints szekérnek az ellenség kezéből lett ki szabadittatását az által eszközlötte, hogy a' Társzekererekbe az el bádjatt lovak helyett frissebbeket fogatott, és ámbár a' tsata közben négy nehéz sebet kapott légyen is; de tsak ugyan az ellenség lovasságát még is meg tartoztatta, és a' Kiuts Tár-szekereket meg mentette.

11) *Faragó Kiss János* köz vitéz, a' ki Mindszent Havának 13-ik napján, 1805-ik esztendőben *Memmingen* városánál *Gerhárd Imre* Hadnagyot, midőn a' tsatazásban a' ló vele el bukván, az ellenség körül vette volna, közikbe ugratott, kettőt közülök te vágott, a' nevezett Hadnagyot a' kard vágásoktól óltalmazta, 's végre az ellenségtől meg is mentette, ezüst érdem pénzt nyert.

12) *Polyák László* vitéz Káplárnak, a' ki Mindszent Havának 17-ik napján, 1805-ik esztendőben, midőn a' Báró *Werneke F. M.* Lajtnánt táborra az ellenség által széllyel verettetelt, és ő előtte is az utat el zárta volna, 11 lovas köz emberrel együtt magát egy erdőbe vont, azután több ellenséges seregen imitt amott magát keresztül vágta, embereivel együtt Cseh Országba ment, é így mind magát, mind a' vele vólt 11 lovas köz embert az ellenség kezéből ki mentette, azon 4 darab Császári aranyak mellyeket Eö Felsége néki jutalomúl rendelni méltoztatott, ezen alkalmatossággal által adattattak.

Ezen tzeremoniának végbe menetele után a' fent nevezett Ezredes Kapitány Méltos. *Hertelendy Gábor* Er, a' fent nevezett Vitézekhez így szollott: "Utólyára tsak arra intelek benneteket, hogy köztessétek még jobban is érdemeiteket, és valamint eddig a' fellyebb meg mondott 6. főbb tzikelyekre ügyeltetek, úgy ennekutánna is azokat még nagyobb tekintetben és emiékezetben tartsátok; mert azon szentséges ereklyék, a' mellyek a' ti mellyeiteken, mint a' fényes tsillagok úgy tündökölnek, semmi némü motskot nem szenvedhetnek, és azokat leg kissebb szeplővel is meg homályosítani nem lehet."

„Adjon a' Mindenható Isten néktek erőt, egészséget, erössittse meg minden ellenség ellen még jobban is a' ti vitéz karjaitokat, adjon mindenkör bátor szívet, hogy úgy a' Királynak és a' Hazának változhatatlanul hív szolgai, és minden ellenségek ellen pántzélos bajnokjai lehessetek. Ezt kívánnya néktek tellyes szívéből a' Nemes Ezerednek minden tagja, különössen pedig a' Ti Ezredes Kapitányotok *Hertelendy Gábor.*“

Nem vólt senki a' számos nézők közül, a' ki érzékeny meg indulás nélkül nézte vólna, midőn Hazánknek ezen esméretes ősz Bajnokja tulajdon szárnya alatt gyarapodott nevendék vitézeit meg ölelte. Azzal a' nemes bizodalommal 's szabad emberséggel, melly a' Magyarnek tulajdona, közelitettek neveik ki kiáltatása után ezen fiatal vitézek inkább Atyokhoz mint Vezérjekhez. Szelid öröm, 's a' belső meg elégedés édes érzése terjedt el fel derült orczálatjokon, 's néma ölelések nyilvánmondotta, hogy betsült ezeredes Kapitányok kezéből nékiek kettős a' jutalom.

Az Erdem Pénzeknek ki osztatása, 's az Inepnek egy öröm lövéssel lett bé rekesztetése után, a' két Osztályok a' Tek. Rendekkel együtt, a' Sereg Főrök muzsikája zengése alatt Nyitrára visszatértek, hol, és délbe a' Nemes Tiszti Kar által a' Tekint. Rendek, és az Erdempénzekkel ékeskedő Vitézek meg vendégeltettek. Meg újított *Éljen* kiáltások közt ittanak mindnyájan Eö Cs. Kir. Felségének, Fő Vezér Károly Kir. Fő Herczegnek, és kedvelt Nádor Ispányunknak egészségekért.

Estve a' Tiszti Kar tántzal mulattatta betses vendégeit, 's velek együtt viradtig tánczolván, ör-

ve dezve, közönséges meglelégedéssel végződött el ezen szentelés nap.

Hadi Történetek.

A' Párisi Monitörben közönségesekké tétetett Bulletinoknak, avagy hadi Tudósításoknak folytatás 1.

20-dik Bulletin. Prusszus Fő Strázza mester *Benckendorf* adta fel a' Frantziáknak a' Spandani erősséget, minden abban volt magazinumokkal, 's hadi eszközökkel együtt, semmi intézetek nem tétődvén annak védelmezésére. — Az őrizet tiszttyéinek minden bagázsiájok és fegyverek meg hagyattak, 's oda mehettek a' hová nékiek tetszett, ellenben az all-tisztek és köz emberek fogságra küldetettek. A' Spandau lakosok minden vagyonaikkal egyetemben ki költözni parantsoltottak, az Invalidusok pedig famliájokkal együtt ott hagyattak. A' hét esztendei háborúban néhai II. *Fridrik* Királynak számos ellenségei a' Spandau várat megtámadni nem mérészlettek, ott és Stettinben, 's Magdeburghan volt az ő kintse el rejtetve. Oda küldetettek, és ott tartattak a' Státus rabjai is. Midőn a' Prágai véres ütközet előtt Feldmarsal *Schwerin*, látván az ellenségnek nagy erejét, a' Királytól azt tudakoztatta volna, hová hátrállyon, ha erőt venne rajta az ellenség, II. *Fridrik* így felelt: *Spandau*, mellyen az öreg fő vezér még szomorodván, lováról le szállott, gyalog seregének egyik zászlóját kezébe vette, 's a' vezérlése alatt volt Prusszus hadi seregeket az ellenség ellen vitte, 's akkor mindjárt ősz fejét egy ágyú golyobis el sodorván vitézi életét vitézi módon bé rekesztette,

Az *Argus* nevezetű Párisi közönséges újságlevelél illetően jegyzést tett az eddig Francziák és Pruszusok közt történt tsatáról: „A' Franczia nagy Armádiánál ki adattatott Bulletinok (hadi Tűdósítások) és egyéb hiradások szerént, mind messzebb messzebb terjednek ki a' hadi operatiók. Rövid idő alatt az egész északi Német Országot vagy egészen el foglallyák, vagy szorossan körül veszik a' Frantzia és Hollandiai Armádiák. Ez a' nagy plánum, mellynek eszközöltetését senki sem akadályoztathattya meg, halálos sebet fog az Angliai kereskedésen ütni. Az eddig való tilalmaztatások az Angliai portékákat 's kez miveket a' száraz Európából ki nem zárhatták, ezek voltak azok az eszközök, a' mellyekkel a' Londoni Ministérium a' frigyos Hatalmasságokat Frantzia Ország ellen segítette, ezek voltak azok az eszközök, a' mellyekkel néhány uralkodó udvarokat és Kabinétumokat megvakított. Egyébb eránt mindenkor úgy tettette Anglia, mintha azokban a' háborúkban, a' melyeket titkon maga gerjesztett, nem részesült volna; de jelen van az a' szempillantat, melyben azokat fogja az ostor érdekelni, a' kik annak gerjesztői 's inditói voltak, Londonnak leg jobb házai ki nem állhatták azon nagy veszteséget, a' melly reájok fog következni, az Angliai industriának sok esztendőktől fogva való hasznai a' Jénai mezőségen semmivé tétetődtek.“

A' 21 ik *Bulletinben* elsőben a' Spandaui Capitulationnak azontzikkelyei adattatnak elő, a' melyeket a' Magy. Kurir Olvasóival már mi is közöltünk. Másodszor egy olly levél közöltetik a' Publicummal, mellyett egy Brunsvigiai hadi tiszte

feleségeinek és gyermekinek írt Helmstadtból, de a' melly a' Francziáktól el fogadtatott.

Ebben a' többi közt így ír: A' háború zör-
géseinek közepette, melly a' mi békességes hon-
nyainkhoz mind jobban jobban közelget, oly szo-
rongattatások közt vagyok, mely miatt alig tudok
valamit okosan gondolni és írni. — A' mi jó her-
czegünk (érti a' nem régiben meg holt Brunsvigiai
herczeget) halálos sebet kapott, és a' mint beszél-
lik, már meg is holt. — *Lajos Ferdinánd* Prussziai
Kir. herczeg el esett. — *Möllendorf* nagyon meg se-
besítettve ágyban fekszik. — A' Király az ellenség
kezétől nehezen menekedhetett meg. — *Halberstadt*
tele van sebes katonákkal. — Istenem! mint van két
faimnak dolgok, kiváltképen az idősebbnek! Adja
Isten, hogy fegyveres kézzel holt legyen meg ha-
zájáért, vajha ő ségithetett volna az ellenség meg-
verésében valamit, egy lépéssel közelébb volnék az
halálhoz, ha azon tsatában, mellyben a' *Roszbachi*
veszedelemért százszorossan bosszút állottak ma-
gokért a' Francziák, ő is el esett volna; abban a'
tsatában, melyben Prussia vitézi hírének nevének
egyszeribe vége lönn. A' herczeg Regimentjéből
100 ember allig maradt életben, lehetetlen Prus-
ziának annyi hadi erőt öszve gyűjteni, a' mellyel
szembe állhasson az ellenséggel. — Az itt által ment
Generálisok magok is így szóllanak, ha tudakoz-
zák töllök, hová lettek hadi pajtásaik? hová let-
tek a' Prusszus katonák? mlntha e' világ négy sze-
geletibe futottak volna, semmi meg nyugtató fele-
letet nem adhatnak. —

(Folytatását másszorra.)

Későbbi Hadi Tudósítások.

Fr. Marsal *Mortier* a' Hannoverai Vál. Fejedelemségbeli Karokhoz és Rendekhez egy hirdetményt küldött, mellyben azt adja tudtokra, hogy ő a' Frantzia Császár és Olasz Országi Király nevében azon Vál. Fejedelemséget el foglalta, hogy még most minden közönséges hivatalbeli személyek tisztségeiben meg hagyattatnak; de hogy minden közönséges jövedelmek az Eő Csász. Kir. Felsége nevében, és számára szedettedessenek bé.

Hogy a' *Hamelni* erős vár capitulált, arról senki sem kételkedhetik; úgy mindazáltal, hogy az abban lévő Prussziai katoná örizet addig, míg bizonyosan nem tudatik, ha küldetik e' oda annak ostrom alól való fel szabadítására valamelly hadi sereg, avagy nem, abban tsendesen maradni fog. — A' 22-ik Novemberi *Frankfurti* tudósítások szerint a' *Nienburgi* erősség is capitulált; de minémű feltételek mellett, még most nem tudatik.

A' Berlinben Novemb. 9. ik napján ki adattott Frantzia Bülletin, avagy Hadi Tudósítás szerint, a' Prussziai Király, és szövetségeseinek Statusaikra 150 millió hadi adót vettetett a' Fr. Császár, mely szerint Berlin városára 12 millió esett. Ezen kívül, 100000 réf közönseges, 10000 réf finom posztót, 100000 kalapot, 100000 pártzipöt, 100000 réf vásznat, és bizonyos számú lóra való nyerget és szerszámot tartozik a' Frantzia ármádia számára adni, melynek hasonlóképen 12 millióra megyen az ár. A' Fuldai Püspökségre 300000 liver adó vettetett.

A' Pr. Felséges Király Familiával egygyütt

Prussziának fővárosában *Regiomontumban* (Königsbergben) van, a' honnan tsak nem minden nap Kurirokat küldöz a' Frantzia Császárhoz Berlinbe, 's onnan másokat veszen. — A' külső dolgokra ügyelő Fr. Minister a' *Beneventi* Herczeg gyakorta Conferentiát tart *Zastrow* Pr. Generálissal.

A' *Magdeburgi* erősségnek meg hódoltatása után, Marschal *Ney* a' kormányja alatt lévő Fr. seregekkel *Lengyel* Országba küldetett, és a' múlt Novemb. 12-ik napján *Magdeburg* alól el marsirozván, útját *Berlin* felé vette. — Marschal *Lannes*, a' ki a' kormányára bízott Fr. corpussal hasonlóképpen *Lengyel* Országba menni parantsoltattott, ha hitelt lehet a' Berlini leveleknek adni, *Dánczignál* a' *Wistula* folyó vizén már által ment. — A' *Lübecknél* hadi fogságra ejtetett Swétziai Királyi seregek *Spandauba* vitettek által; minekelötte fel adták volna magokat, két egész óráig állották ki a' *Tráwe* vizén vólt hajóikon a' Fr. ágyuknak sebes tüzét, melly által 53 ember ölettetett és sebesített meg. Addíg mig leg kissebb reménysek is vólt a' meg szabadulásához, magokat feladni nem akarták. Swétziai Oberster *Morián* a' tüzelés közben két eskadron lovassággal, és egy kompánia granatirosokkal együtt alkalmatosságot talált a' *Travemündi* kikötő helyből való kivezésre. Azokon a' hajókon, a' mellyeket a' *Trave* vizén a' Francziák el rablottak, a' tengerre ki evezvén *Stralsund* alá mentek, hogy annak erősségét mind a' szárazon mind a' vizén egy aránt ostromolhassák. Ottan t. i. *Stralsundban* minden külső város béli házak le rontottak, a' mellyeknek lakosi vagy a' belső városba mentek bé, vagy nagyobb bátorság-

nak okáért másuvá költöztek. — A' *Meklenburgi* tartományok is, mellyeknek urai az Orosz birodalommal jó barátságban éltek, a' jelen való háborúban sok kárt vallottak. — *Hamburg* várossa a' meg károsított, 's e' miatt szegénységre jutott *Lübecki* lakosoknak fel segellésekre nagy summa pénzt küldött. A' *Meklenburg-Schwerini* Hertze-gi házhoz tartozó *Rostok* várossába is Novemb. 19-ik napján bé mentek a' Francziák, és az annak kikötő helyébe találtatott kereskedő hajókat le áres-talák. Egy szóval, azokat az *Eszaki Német Or-sági* Fejedelmi házakat, a' mellyek a' *Berlini Kir.* udvarral egygyütt tartottak, igen nagyon nyomják a' Francziák.

A' miképpen a' 12-dik Novemberi *Berlini* tudósítások tartják, *Fr. Oberster Gerard*, és *Adjutans Commendans Vicard* az első és negyedik corpus nevében, azokat a' 60 ágyúkat, mellyeket *Lübeckben* a' *Blücher* Generális hadi seregétől elnyertek, azon napon, t. i. Novemb. 12-ikén, *Napoleón Császár*nak bé mutaták; ezen zászlók közt 22 lovas zászlók vannak. Azok a' 4000 darab lovak, mellyeket hasonlóképpen *Lübeckben* elfogtak, nyereg-gel és szerszámmal együtt a' *Potzdami* magazinumhoz küldettek. Nem 12 ezer embert fogtak el a' győzedelmesek a' *Generál Blücher* corpussától, a' mint mások után mi is irtuk vala, hanem 21 ezeret, a' kik közt 5000 lovasok voltak. Az ezen háborúban fogságra ejtetett *Prusszus, Saxoniai, Hasz-ziai, 's Brunswigiai* katonáknak száma 140000 nél-töbre megyen, e' mellett 250 zászlót, 800 tábortá-ágyút nyertek a' győzedelmesek. A' *Berlinben* és a' meg hódoltatott *Prussziai* várakban találtatott ágyúkat 4000 darabnál többre lehet számlálni.

A' Bambergi 21-ik, és Norimbergai 22-ik Novemberi közönséges levelek azt hirdetik, hogy a' Prussziai Slézianak fő és erős városa *Brezlau* valósággal capitulált volna, a' hol sok magazinumot, ágyút, és táborigeszközöket találtak a' Frantziák; de mivel a' Berlini, a' Drézdai, és a' Prágai tudósításokban ennek a' történetnek semmi nyoma nem találtatik, azon hirnek addig, míg officiális tudósítást vehetünk, egészen hitelt nem adhatunk.

* * *

Leg ujjabb Tudósítások.

Hamburgból Nov. 19-ik napján estve. Ma, dél után 4 órakor, Fr. Marsal *Mortier* 6000 emberrel városunkta bé marsirozott a' leg szebb rendel. Eö Excellentiája még dél előtt túdtára adattatta Előjáróinknak. hogy néki parantsolatja légyen városunknak *Napoleon* Fr. Császár és Olasz Országi Király nevében való el foglalására. — *Bréma* városa is hasonló sorsra jutott velünk. — A' Bambergi 23-ik Novemberi tudósításhoz képest a' Glogaui Erösség *Commendánsa*, semmi reménysége nem lévén az ostrom alól való fel szabadittatáshoz, capitulatióra lépni kíván. — *Dantzic* Nov. 12-dik napján capitulált.

Elegyes Dologok.

A' Jénai szerentsétlen ütközetnek hallására a' Prussziai Lengyel Országból vissza tért Orosz armádia sok ezer emberrel fog meg szaporitatni. — A' magános tudósítások szerint *Waischaunak* a' *Vistula* folyó vizén túl fekvő *Prága* nevezetű kül-

ső várossába 30000 főből álló Orosz hadi sereg érkezett — A' Hesszen Kasszeli Választó Fejedelemné *Wilhelmina Károlinai* született Dániai Kir. Herczeg Asszony, *Altonába* a' Dániai Koronához tartozó városba, a' Weimári herczeg pedig Hamburgba mentek. — A' Hesszen Kasszeli Vál. Fejedelemségben minden Hassziai tzimerek, még a' köbe vágattattak is le hányattattak. Sok Kasszeli lakosok házaikat 's házi bútórjaikat el adván másuva költöztek. Azon Vál Fejedelemségnek vissza leendő adattatásáról kételkednek a' Párisi közönséges levelek, következő okokra nézve. 1) Mivel a' Hesszen - Kasszeli Vál. Fejedelem mindenkor ellensége vélt Franczia Országnek, 's az ellen sok segítő sereget küldött Angliának. — 2) Mivel a' jelenvaló háborúban a' Berlini Kir. udvarral Fr. Ország ellen szövetséget kötött. — 3) Mivel annak vissza adattatása Franczia Ország bátorságával ellenkezik. — Minden *Lübeckben* találtatott Angliai portékákat sequestrum alá rekesztették a' Frantziák. — A' Prussziai Armádiának és Birodalomnak szerentsétlensége az Angliai Ministerium fejébe nagy szeget ütött. — Azok az Alsó Saxoniában lévő Prusszus hadi tisztek, a' kik katona parolájokra el botsáttattak; bizonyos okokra nézve *Mastrichtba* a' Hassziai hadi tisztek pedig Moguntziába menni parantsoltattak a'hol szorgalmatos vigyázat alatt fognak lenni.

H í r a d á s.

Minden felebaráti szeretettel biró, vallását betsüllő emberek, kiváltképen a' Helvética Confession lévők örömmel fogják ezen hiradást olvasni, mellyben az adatik a' Magyar Publicum tudtára, hogy a' Helvética Confessiót tartó Venerab. Super-

intendentiáknak, a' múlt Augustus hólnap végén Pesten tartott Gyűlésében, a' Reformatusok részére is a' már régeu óhajtott új *Enekes Könyv* össze szedetett, és helybe hagyatott. Hogy ennek a' maga nemében valóságos remek munkának kell lenni; tsak onnan is lehet gondolni, hogy az új énekek mind a' négy Venerab. Superintendentiából igen feles számmal küldettétvén bé, még a' legnevezetesebb Poétáink munkáikból is sokak fel nem vétettek, és a' legkényesebb válogatással szedegettettek össze a' legjobbak.

De ennél is nagyobb tiszteletet érdemel az a' mód, melly szerént ennek a' kiadattatandó népkönyvnek leg nagyobb óltoságáról, 's kegyes hasznáról is szorgalmatoskodtak a' tisztelt Gyűlésnek kegyes tagjai, annyiban, hogy köz akarat- tal öly határozást tettek, hogy azon betses munka különös Privilegium mellett nyomtatódjék, és mivel reményleni lehet, hogy az első rendbéli nyomtatásból is egy vagy két száz ezer nyomtatvány tsak hamar el fog kelni; teliat az ezen könyvekből bé vétetendő külön külön igen tsékély de még is summás nyereség, a' három Collégiumokban tanúlt belső személyek árváknak fel segellésekre szolgáló tökepenzé tétetődjék. Vólt ugyan ez ellen szóba az, hogy az illy szent könyvel kereskedni nem illene? De a' külföldi tudós Nemzeteknek hasonló végre; tudniillik az árvák fel segittetésekre fel állitatott több tipografiaiknak, és e' féle szent kereskedéseknek példái tsak ugyan erőt vettek, és hogy ezen végre az első nyomtatás is Debrecenben, 20000 nyomtatványokkal minél előbb el kezdődjék, meg határozatott: